

ΠΟΥ ΘΑ ΚΡΙΘΟΥΝ ΟΙ ΕΚΛΟΓΕΣ;

Η ανάδυση ενός νέου δικομματικού ανταγωνισμού, οι επιπτώσεις της πόλωσης, το ντέρμπι για την τρίτη θέση και οι ψηφοφόροι του παραβάν

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ: ΑΡ/ΡΕΤΡΟΣ ΓΙΑΝΝΑΚΟΥΡΙΣ

Τελική αναμέτρηση με το «παλιό»

Κωνσταντίνος Γάιτανος

Οι πρόωρες κάλπες δεν θα δώσουν λύση στο πολιτικό πρόβλημα της χώρας – γεννιότερα του οικονομικού της προβλήματος. Δεν θα προσφέρουν διέξοδο, λύση, σε κανένα από τα θεμελιώδη προβλήματα που αντιμετωπίζει. Το ίδιο θα συνέβαινε ακόμη και αν είχε εκλεγεί Πρόεδρος της Δημοκρατίας.

Εισερχόμεστε, έχουμε ήδη εισέλθει, σε ζώνη καταιγίδων. Και όμως, σε αυτές τις συνθήκες, η υφιστάμενη πολιτική τάξη της χώρας και τα κόμμάτα της συνιστούν παραλλαγές στο ίδιο θέμα. Στις αποσκευές τους κουβαλούν πρακτικές και ιδεοληψίες που οδήγησαν τη χώρα στη χρεοκοπία – πνευματική, ηθική, πολιτική και εν τέλει οικονομική χρεοκοπία. Φτιαγμένα από το ίδιο παλιό «πανί» ιδεοληψιών και πολιτικών πρακτικών, βουτηγμένο σε διαφορετικά χρώματα, συνιστούν αναπόσπαστο μέρος του προβλήματος. Και αδυνατούν να γίνουν μέρος της λύσης, πόσω μάλλον να την προσφέρουν. Κόμματα φορείς χρεοκοπημένων

αντιλήψεων και πρακτικών, είναι φορείς κοινωνικής και οικονομικής χρεοκοπίας. Οχι εξόδου από την κρίση και προσπάθειας κοινωνικής και οικονομικής ανόρθωσης της χώρας.

Τα δείγματα της προεκλογικής περιόδου επιβεβαιώνουν ότι επιβαθμόν, στον έναν ή στον άλλον βαθμό, σε συμπεριφορές και αφηγήσεις ενός κόσμου παραισθήσεων και ψευδαισθήσεων σχετικά με τους λόγους που οδήγησαν τη χώρα στη σημερινή της κατάσταση. Επειδή «μέχρι εκεί μπορούν», μόνο έτσι μπορούν να δικαιολογούν την ύπαρξή τους έναντι των πολιτών, οδηγούν τη χώρα πιο βαθιά στον λαβύρινθο. Αδυνατώντας να προσφέρουν στους πολίτες νέους ορίζοντες για τη χώρα, επιστρέφουν στο χθες δημιουργώντας συνθήκες διχασμού. Τη στιγμή που απαιτούνται συνθέσεις και η μέγιστη ενότητα, η αγωνία της δικής τους διάσωσης τους οδηγεί σε ένα είδος φονταμενταλισμού: ζουν στο χθες

επειδή δεν έχουν να πουν τίποτε για το αύριο. Ο,τι και αν λένε, ένθεν κακείθεν, στην πράξη συνεχίζουν να δουλεύουν για τα μνημόνια –όπως το έκαναν και πριν από αυτά –, για τη διαίωση της εξάρτησης της χώρας, για την αναπαραγωγή συνθηκών ταπείνωσης και διασурμού.

Η χώρα έχει ανάγκη να γυρίσει σελίδα. Χρειάζεται μια ισχυρή παράταξη των μεγάλων μεταρρυθμίσεων και αλλαγών. Το «κλειδί» της εξόδου από την κρίση βρίσκεται στο εσωτερικό της χώρας, όχι στους ξένους. Η κοινωνική και οικονομική χρεοκοπία κάνει αναγκαία εδώ και καιρό τη γέννηση δυνάμεων που να ενώνουν τους Έλληνες, που, κατανοώντας και ερμηνεύοντας το χθες, θα έχουν χάρτη και πυξίδα για το αύριο. Που θα επιτρέψουν στην πολιτική ως όραμα, σχέδιο και αποτέλεσμα να επιστρέψει στον θρόνο της εκδιώκοντας τον λαϊκισμό και την προπαγάνδα που δεκαετίες τώρα έχουν σφετερισθεί.

Συνέχεια στη σελίδα 2

Οι τελευταίες εκλογές του «παλιού»

Συνέχεια από την πρώτη σελίδα

Δεν χρειάζεται εμβρυουλκός προς αυτή την κατεύθυνση, ιδιαίτερα μάλιστα ανάλογος αυτού του 1974 που παραμόρφωσε το παιδί ανεπανόρθωτα, προκαλώντας του ανήκεστο βλάβη. Η Ιστορία αυτή τη φορά ας γεννήσει φυσιολογικά, σε περιβάλλον αλήθειας, όχι ψέματος. Ειλικρίνειας, όχι υποκρισίας. Ρεαλισμού, όχι ψευδαισθήσεων. Σε περιβάλλον που να συνάδει προς τις υγιείς φιλοδοξίες των πολιτών και τις ανάγκες του έθνους, όχι τις επιταγές του διακομματικού λαϊκισμού.

Η για λόγους εσωτερικής κατανάλωσης τακτική μετάθεσης ευθυνών σε τρίτους, στο εξωτερικό της χώρας, και η ταυτόχρονη επίκληση βοήθειας από αυτούς τους ίδιους τρίτους αφενός αποκρύπτουν το πρόβλημα, αφετέρου συνιστούν στάση αναξιοπρεπή μιας πολιτικής τάξης ήδη παραδομένης. Το μεγάλο κακό της διγλωσσίας – άλλα στους «μέσα» κι άλλα στους «έξω», άλλα στους «πάνω» κι άλλα στους «κάτω» –, ανάλογα με την περίπτωση, της συνειδητής καλλιέργειας εντυπώσεων ότι όσα διακηρύσσονται δεν είναι απαραίτητο να πραγματοποιηθούν, είναι ότι, μεταξύ άλλων, εμποδίζει την πολιτική ενηλικίωση της κοινωνίας μας, συντείνει προς μια κοινωνία χωρίς «κόκαλο», που δεν μπορεί να παλέψει αποτελεσματικά τίποτε, που περιμένει τον σωτήρα «από μηχανής Θεό», που εναποθέτει τις ελπίδες της στον «άλλον», που είτε εξαντλείται σε διαμαρτυρίες και υποβολή αιτημάτων είτε εκτονώνεται με αυτοκαταστροφική βία. Συντηρεί μια κοινωνία που δεν μπορεί να κερδίσει μάχες γιατί έχει ήδη ηττηθεί από τον ίδιο της τον εαυτό.

Οι μεγάλοι άξονες επάνω στους οποίους πρέπει να κινηθεί η χώρα, κοινωνία και οικονομία, στον αντίποδα των μεγάλων, διαχρονικών παθογενειών που μας έφεραν ως εδώ, είναι: στροφή στην παραγωγή, δίκαιη κατανομή των βαρών μεταξύ κοινωνικών ομάδων, κοινωνική αλληλεγγύη σε αυτούς που η κατάρρευση τους πέταξε στη γωνία και μια μεγάλη συνταγματική και διοικητική μεταρρύθμιση για κράτος που θα υπηρετεί τα συμφέροντα της χώρας και των πολιτών της και όχι τα συμφέροντα οργανωμένων ομάδων εντός και γύρω του. Ως βασικά στοιχεία μιας νέας εθνικής συμφωνίας, ενός εθνικού εσωτερικού μας μνημονίου.

Χωρίς επίλυση του παραγωγικού προβλήματος – αυτό βρίσκεται «κάτω» από το δημοσιονομικό πρόβλημα – η δημοσιονομική προσαρμογή μετατρέπεται σε σισύφειο άγος οικονομικών και κοινωνικών αδιεξόδων. Το κρίσιμο για το μέλλον της χώρας δεν είναι να μιλάμε για την – αναγκαία – αναδιάρθρωση του χρέους. Αυτό είναι εύκολο, δεν απαιτεί ιδιαίτερη διανοητική ή πολιτική επάρκεια, αν και ακόμη και σε αυτό η επίσημη πολιτική τάξη κινείται πολιτευτικά βλάπτοντας την οικονομία της χώρας. Το κρίσιμο και δύσκολο είναι πώς θα ανατάξουμε, θα αναδιαρθρώσουμε, τον αποσπασμένο παραγωγικό ιστό της.

Χωρίς αλληλεγγύη και κοινωνική δικαιοσύνη στην κατανομή των βαρών, με παρασιτικά στρώματα δεμένα με το κράτος να διαβιούν πάνω από την παραγωγική τους προσφορά, εξαργυρώνοντας την πολιτική πρόσδοδο που έχουν διαχρονικά εξασφαλίσει, δεν μπορεί να υπάρξει η αναγκαία κοινωνική συναίνεση, η προϋπόθεση για την ανόρθωση της χώρας. Από την κρίση μπορούμε να βγούμε μόνο όλοι μαζί, όχι ο καθένας χώρια. Και αυτό θα είναι το μήνυμα των εκλογών, ό,τι κι αν ψηφίσει ο κάθε πολίτης. Το αναζητούμενο «νέο», ακόμη και όταν προκύπτει από το «παλιό», μπορεί να γεννηθεί μόνο ως άρνησή του και να αναπτυχθεί σε ανταπαλότητα προς αυτό.

Αυτές οι εκλογές που μπορεί – και πρέπει – να είναι οι τελευταίες εκλογές του «παλιού» θα δείξουν ότι το έργο που έχει η χώρα μπροστά της είναι πτάνιο. Ο δρόμος είναι ανηφορικός και δύσκολος. Στη μακρόχρονη ιστορία μας ως έθνος όμως έχουμε περπατήσει ξανά δύσκολους δρόμους με επιτυχία. Μπορούμε να το ξανακάνουμε;

Ο κ. Κωνσταντίνος Γάτσιος είναι πρόεδρος του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών.